Om å vokse opp på Nordnes

Dialog mellom Hans Olav Instefjord og Eirik Pettersen

TEKST: **BENTE N. OWREN**

FOTO: **SØLVI LINDE**

Konferansens neste innslag er to voksne menn, som begge er vokst opp på Nordnes i Bergen. I komfortable lenestoler sitter de og snakker sammen om hvordan det var å vokse opp på Nordnes, om ungdomsår og sine ulike erfaringer med psykiatrien. Mye handler om korps, om musikkorps og buekorps. Hans Olav Instefjord er i dag divisjonsdirektør i Helse Bergen, Eirik Pettersen er tjenestemottaker med lang fartstid i psykiatrien.

Som mange andre bergensgutter, gikk begge i korps. Eirik gikk i musikkorps. Han ville gjerne begynne i buekorps også, men der var det en peletongssjef som ikke likte ham, så han fikk ikke være med. Hans Olav, på sin side, fikk ikke være med i musikkorps, for han var for dårlig til å spille. Så han gikk i buekorps.

Som voksen fikk Eirik jobb hos Wallendal, en varehandel i Bergen sentrum. Der arbeidet han til 1976, da han ble syk og innlagt for første gang. Firmaet tilbød ham å gå over i halv stilling. «Men eg skulle være en tøffing, skulle stå på i full jobb,» sier Eirik. «Men det gikk jo ikkje». Så han sluttet i jobben, noe han angret på senere.

Første gang Eirik var innlagt i psykiatrisk avdeling, var han langt nede. Andre gang han ble innlagt, var i 1983. Da var han høyt oppe. «Eg var langt unna normal. Eg svevde oppunder taket, med keisere og presidenter.» «I dag går det bedre», legger han til med et smil. «Det går ann å snakke med meg».

Etter en tid fikk han tilbud om arbeid ved Nordnes verksted, en vernet arbeidsplass, hovedsaklig for mennesker med psykisk utviklingshemning. Eirik var litt i tvil. «Eg måtte se på ka det var for nokke», sier han, men det viste seg at han trivdes godt. Eiriks arbeid besto i å sitte ved sentralbordet og ta i mot telefoner. I tillegg hadde han en bijobb med å legge brosjyrer i konvolutter for Studia, en bedrift som selger bøker. Han opplevde at det var fint å jobbe sammen med psykisk utviklingshemmede, og at det ga ham mye inspirasjon. «Det var godt humør og tjo og hei.» Så han ble i 6

Hans Olav Instefjord og Eirik Pettersen.

½ år. Men etter hvert fikk han andre helseplager, og måtte slutte i arbeid. I dag er han i kontakt med lungeavdelingen på Haukeland sykehus.

Ved hjelp av pleie- og omsorg og sosialkontoret fikk Eirik egen leilighet i Skivebakken bofellesskap, midt i Bergen sentrum. Der har han bodd i 11 år. Beboerne har egne leiligheter, i tillegg er det fellesareal og kontor for de som arbeider der. De som bor i bofellesskapet kan kontakte miljøpersonalet hvis de har problemer med noe, eller trenger å snakke med noen, men det er meningen at de skal klare det meste selv. Skivebakken er bofellesskap både for mennesker med psykisk utviklingshemning og mennesker med psykiske lidelser. På spørsmål om hvordan det er å bo slik, svarer Eirik: «Vi har det kjekt sammen. Eg blir i godt humør av å vere i lag med de.»

Eirik trives godt i leiligheten sin, men føler seg noen ganger veldig alene. Han går på møter i foreningen Mental Helse i Bergen, og bruker også Fredheim, et senter for mennesker med psykiske lidelser. «Det er svært sosialt», sier Eirik. Og en kan kjøpe middag for bare 50 kroner. Mye er bra, i følge Eirik – men mye kan bli bedre: «Mennesker som ikkje har bodd i institusjon må få bo i egen leilighet, ha en strukturert hverdag og leve sitt eget liv. Men det e enkelte ting eg ikke skjønner. Korfor e det ikkje sånn?» Her kommer han med en kraftsalve til Bergen kommune: «Psykisk helse i Bergen har lagt nere i 30 år, dokkar må ta et krafttak for å få det på fote! Det handler om folk med følelser, tanker og nerver. Vi kan ikke behandles etter en A4 tankegang. Dokkar må ikkje bare være opptatt av om vi har tatt medisinen, spørre om vi har skiftet klær eller dusjet. Dokkar må ta dokkar tid og sette dokkar ned, prate med folk og høre kordan vi har det!» Så fortsetter han: «Norge skal jo være et av verdens rikeste land, da må det jo være penger nok! Det vil bli inflasjon, sier de. Vi må spare, sier de. Det er pisspreik! Det går ikke an å spare inn på helsevesenet!»